

Kraków
P. V. Biblioteka
Jagiellońska

A LWOWSKA

Cena
Telefon

Wychodzi codziennie wieczorem

Adres Redakcji i Administracji
Lwów, Chorałyżczy 31

Przemówienie Min. skarbu.

Lwów, 12. lutego.

Na piątkowym posiedzeniu Sejmu zabrał głos Minister skarbu Czechowicz wyrażając zdziwienie, że poprawa sytuacji finansowej w Polsce spotkała się w ówczesnym odłamie opinii publicznej z oceną pesymistyczną. — Modne jest dziś powiadanie kryzysu finansowego. Detylizacja — te posępane horoskopy nie sprawdzają się i nie sprawdzają się. Odporne zarzut, że rząd działa bez określonego planu finansowego, ministrowie stwierdzają, że r. 1926 był pierwszym bezdeficytowym w Polsce niepodległej. Drugie półrocze dało nawet nadwyżkę. Bilans handlowy w tym roku wykazał czynne saldo 409 milionów zł. w złocie, gdy w poprzednich latach były znaczne deficyty.

Zasadnicze tezy planu finansowego przedstawionego już przez ministra w ubiegłym roku, są takie: równowaga budżetu bez uciekania się na razie do podwyższania stawek podatkowych i zahamowania wzrostu cen, obniżenie stopy procentowej, reforma systemu podatkowego, starania o pożyczkę zagraniczną i stabilizacja waluty. Plan ten jest, przy rząd wykonywany konsekwentnie.

Łączy się z tem u nas ściśle problem cen. Powołano już do życia komisję ankietową, która ma badać warunki produkcji i wymiany. Zastępcą tego rządu jest, że nikomu nie narzucał się z prośbą o pożyczkę, lecz tworzył w pierw warunku kredytowe. Szanse nasze są dziś lepsze niż były. Faktyczna stabilizacja waluty już nastąpiła. Wpływy oszczędnościowe wzrosły się znacznie. Na razie walucie polskiej nic nie grozi. Mamy dostateczne rezerwy, lecz w kraju rolniczym bilans zależy jest od urodzaju. Musimy więc stworzyć takie warunki, aby się od tego uniezależnić i w tym celu powiększyć jeszcze rezerwy Banku Polskiego.

Są zadania waloryzacji podatków. Dziś, gdy waluta jest ustabilizowana, waloryzacja nie ma racji.

Grozi nam niebezpieczeństwo drożyzny. Żądania pracowników państwowych są w większości słuszne, zmuszają jednak do zwrócenia ich uwagi na to, że los ich jest nierozdzielnie związany z losem Państwa i trwającą poprawą ich bytu nastąpi wówczas, gdy finanse będą ugruntowane trwale.

P. Wojewódzki agituje.

Lwów, 12. lutego.

Prez. Wyzwol. ogłasza komunikat odnośnie do informacji dziennikarskich, jakie pojawiły się na temat zeznań złożonych na sądzie marszałkowskim w aferze Wojewódzkiego. Prezydium Wyzwolenia zaznacza, że informacje te polegają na tendencyjnych komunikatach i wywiadach, udzielonych przez p. Wojewódzkiego. Informacje te zawierają insynuacje i oszczerstwa. Prezydium Wyzwolenia protestuje przeciwko takiej metodzie walki i oświadcza, że dopiero po ogłoszeniu wyroku sądu marszałkowskiego Wyzwolenie będzie w stanie należycie oświetlić całą sprawę, aby scharakteryzować rolę tych, którzy obecnie na szkodę Wyzwolenia działają, korzystając z afery p. Wojewódzkiego.

Z Sejmu.

Ex posé Wicepremiera Bartla.

Lwów, 12. lutego.

Wczoraj wystąpił w Sejmie p. w. cepr. Bartel z długim expose. Zamykał się ono w następujących słowach: Wysoki Sejmie! Przedstawiając Pańom budżet państwowy na r. 1927/28, oparliśmy go na wyłączone skrupulatnej analizie zadań i obecnych możliwości finansowych.

Zarzuty natury ogólnej, wysunięte przez Pańom, dadzą się podzielić na trzy grupy naczelnę.

Zarzucają więc Pańowie obecnemu rządowi walkę z parlamentaryzmem i obciążają go wszystkimi wynikającymi z tej walki konsekwencjami. Zarzucają nam Pańowie dalej, że przez niechęć do ugrupowań partyjnych „rozbijamy społeczeństwo“, zaś dzięki rzekomemu nieujawnianiu programu i niewskazaniu celów, do których Państwo prowadzimy, przyczyniamy się do zaniku woli narodu. Nie dogadza Pańom wreszcie nasz sposób obsadzania aparatu państwowego.

Co do pierwszego zarzutu, to stwierdzam z całą stanowczością, że walka z parlamentaryzmem jako takim istnieje tylko w wyobraźni i głęboko dotkniętej miłości własnej niektórych posłów.

Powtórzę, co już mówiłem, że w okresie przedmówionym naszej historii posiadaliśmy zamiast ustroju demokratycznego swoistą formę oligarchji. Mówiłem już tedy pół roku temu, że aby móc działać, potrzebna jest należyta swoboda ruchu i możliwość nieskrępowanego wysiłku i w tej najskromniejszej formule tkwi najprawdziwsze określenie wielkiego zagadnienia, wzmocnienia władzy wykonawczej.

Czyniąc przegląd wszystkich wypadków, jakie zaszły od blisko dziesięciu miesięcy na tle stosunków między rządem a Sejmem, odrzucam z całą stanowczością zarzut walki z parlamentaryzmem, „deptanie Sejmu“ itd. Stwierdzam, że nomenklatura ta powstała z ogromną szkodą dla imienia Polski za granicą, a bez żadnego pożytku na wewnątrz.

Żądając pełnomocnictw, nie ludziliśmy nikogo zamiarami dokonywania prac herkulesowych i stworzenia cudu. Wzięliśmy pełnomocnictwa od Pańom, bo były i są one jeszcze potrzebne, aby uniezależnić od fluktuacji politycznych parlamentu dziedzinę żmudnej pracy rządu.

Przechodzę teraz do drugiego wyśnuwanego przeciw rządowi zarzutu, który, zdaniem niektórych Pańom, a w szczególności pp. Bittnera i Witosa ma być zarzutem ciężkim. Oto rzekomo rząd obecny zarówno przyczynia się do rozbijania społeczeństwa. Przyznaję, że z tej wysokiej trybuny trudno mi jasno określić, o co tym Pańom chodzi. Nie mam zamiaru taci, iż poczynania większości dotychczas istniejących partji politycznych nie przejmują nas żadnym entuzjazmem i nie widzimy w nich właściwych kryteriów dla organizacji społeczeństwa.

Pogląd nasz płynie z prostego faktu, że stronnictwa w skali państwowej zrozumiane, muszą być niezem innem, jak szkoła państwowego myślenia dla

społeczeństwa. Tymczasem obserwujemy ciągle jeszcze znaczny przerost myślenia partyjnego ponad myślenie państwowe. Należy więc powiedzieć jasno, że nie wierzymy i wierzyć nie możemy w trwanie i rozwój organizacji politycznych, które swej zasadniczej funkcji społecznej pełnić nie są w stanie.

Trzeci wysunięty przez Pańom zarzut, mowywany obficie przez szereg mówców, dotyczy systemu obsadzania przez nas aparatu państwowego. Naprawy naszego aparatu administracyjnego żądał Sejm. Chcemy stworzyć typ urzędnika, któryby służył Państwu i życiu, a nie partji i biurokratycznej doktrynie.

Co do stanowiska rządu w najważniejszych zagadnieniach aktualnych polityki zagranicznej, to minister spraw zagr. dwukrotnie sprzeciwił już w miesiącu styczniu stanowisko rządu polskiego, zwłaszcza odnośnie do naszych najbliższych sąsiadów. Mam wrażenie, że oparte na ścisłym poszanowaniu traktatów międzynarodowych stanowisko nasze w dużym stopniu przyczyniło się do wyjaśnienia atmosfery. Ostatnie decyzje Rady ambasadorów odnoszące się do fortyfikacji wschodnich Rzeszy, są za rozwiązaniem kompromisowym i stanowią w wielu punktach ustępstwo na korzyść Niemiec, jednakże w dużej mierze są one wynikiem wysiłków naszych sprzymierzeńców oraz uwzględniają w pewnym stopniu znaczenie Państwa Polsk. dla spokoju ogólnego.

Pomimo wiadomości o zawieszeniu na żądanie strony niemieckiej prac w komisji dla uprawnień osób fizycznych i prawnych w Berlinie, rząd polski nie chce wierzyć, aby rząd niemiecki doprowadzić zamierzał do zupełnego zerwania rokowań o traktat handlowy, używając jako pretekstu sprawę odmówienia prawa pobytu w Polsce czterem obywatelom niemieckim. Stan faktyczny ani prawny w powyższej sprawie nie może podlegać zakwestjonowaniu. To też gdyby miało dojść do zerwania rokowań z tego powodu, z góry oświadczyć musimy, iż cała wina za to spadłaby na obecny rząd niemiecki.

Rząd polski z prawdziwym zdziwieniem śledzi rozpowszechniane obecnie wśród szerokiej kół ludności Rosji sowieckiej szychy o rzekomo agresywnych zamiarach ze strony Polski. Wieści szerzące panikę odgrywają bardzo szkodliwą rolę we wzajemnych stosunkach polsko-sowieckich. Tyle razy już zaprzeczyłem z tej trybuny istnieniu jakiegokolwiek zaczepnych zamiarów w stosunku do któregośkolwiek z sąsiadów naszych, że dalsze stwierdzenie tego z naszej strony byłoby zupełnie zbyteczne. Polityka polska kieruje się wyłącznie interesem Polski, a jest oczywiście, że Polska nie ma żadnego interesu w jakimkolwiek konflikcie z Z. S. S. R.

Nie można przeprowadzić gruntownej zmiany organizacji administracji państwowej bez równoczesnego wdrożenia w życie samorządu. Do roli samorządu w pań-

stwie rząd przywiązuje bardzo wielką wagę. Stan obecny samorządu, wyrażający się w jego dezorganizacji, jest pod każdym względem fatalny. Z tego powodu zdaniem rządu należy:

1) znieść ustawę z r. 1922, przewidującą na obszarze b. dzielnic rosyjskiej kadencję organów samorządu do czasu wprowadzenia w życie nowych ustaw samorządowych,

2) wprowadzenie pewnych drobnych zmian organizacyjnych w ustawie gminnej w b. Kongresówce, usuwających dziwniejszy stan bezprawia,

3) rozszerzyć na obszar Małopolski postanowienia dekretu o samorządzie powiatowym, obowiązujące w b. dzielnic rosyjskiej i

4) zmodernizować ordynację wyborczą do gmin w Małopolsce.

Program ten odpowiada mniej więcej t. z. małej ustawie samorządowej, wniesionej do Sejmu przez grupę posłów. Aby przyspieszyć sprawę, rząd g. tów jest tę inicjatywę poselską poprzeć, zastrzegając sobie jednakże wolną rękę co do szczegółów projektów poselskich, zwłaszcza w punkcie dotyczącym ordynacji wyborczej do gmin w Małopolsce.

Rząd stoi na stanowisku, że sprawa ustalenia normalnych stosunków i współzycia mniejszości ze społeczeństwem polskim leży w płaszczyźnie zadań natury gospodarczej, samo rządowej i administracyjnej. Wszystkie sprawy będą rozważane w duchu równości konstytucyjnej i pogłoski kolportowane w kołach politycznych o zamiarach stworzenia bądź wogóle jakiegokolwiek specjalnego organu administracyjnego dla spraw mniejszości jako takiej, są pozbawione podstaw.

W dziedzinie szkolnictwa prowadzone są poważne prace, które znajdują wyraz w projektach ustaw przedłożonych całom ustawodawczym.

Obok ustabilizowanej na czas dłuższy sytuacji gospodarczej w Polsce, mamy także drugi czynnik nie mniejszej wagi: ustabilizowaną ciągłość władzy rządu. Nie umiałbym Pańom dostatecznie podkreślić dodatniej wagi tego czynnika nie tylko na wewnątrz ale przede wszystkim na zewnątrz kraju. Ta właśnie trwałość i niezależność władzy jest jedną z najcenniejszych naszych zdobyczy, podstawa dla lepszej przyszłości kraju.

Ni którzy z Pańom mają nam za złe, że nie kła ziemy u podwalin naszego dzieła jak ejs określonej doktryny politycznej. Oto jesteśmy jeszcze ciągle i ledziemy czas dłuższy w okresie, że tak powiem obronnym. W działalności raczej negatywnej, zmagamy się z rzeczywistością i usuwania najpotężniejszych kłód, leżących na drodze do dalszego rozwoju.

Nie mamy zamiaru rozbijać spokojnej pracy społeczeństwa przez popieranie autorytetem i wpływem władzy jednostronnych haseł politycznych. Być może, że przyjdzie czas, kiedy luksus zmagani wewnętrznych stanie się dla Polski dosępnym. Na dziś koniecznością państwową jest uchwalenie budżetu.

Dyskusja nad expose p. Bartla odbędzie się w poniedziałek.

Redaktor naczelny: JERZY KONARSKI
Redaktor odpowiedzialny: PROKOP WERNIKOWSKI

Należność pocztowa opłaconą ryczałtem.

Wydawca: SPOŁKA AKCYJNA WIDAWNICZA
Drukarnia Spółki Akc. Wydawn. pod zarządem J. Płociniego.

A. Kursa efektów.

Giełdy pieniężnej we Lwowie.

B. Kursa Walut i Dewiz.

Kategorie:	Wart. nom	Ostatnia dywidenda	Płaca		Żadają		Transakcje
			zł	gr	zł	gr	
I. Papiery państwowe.							
5% Państwowa pożycz. konwersyjna	100 zł	%	---	---	---	---	---
8% P. z r. 1915 w zł	100 zł	---	---	---	---	---	---
II. Listy zastawne.							
(bez kuponu bież.)							
8% Banku hip. akc. dolar	100 dol	%	---	---	---	---	---
4 1/2% Banku hip. gal.	100 dol	---	---	---	---	---	---
4 1/2% Bk. kred. z. gal.	100 dol	---	---	---	---	---	---
4 1/2% Banku Małop.	100 dol	---	---	---	---	---	---
4 1/2% Bk. hip. ziem.	100 dol	---	---	---	---	---	---
4 1/2% Pol. Bk. kraj.	100 dol	---	---	---	---	---	---
4% Polsk. Bk. kraj.	100 dol	---	---	---	---	---	---
4% Tow. kred. gal. ziemskie	100 dol	---	---	---	---	---	---
4 1/2% Tow. kr. ziem.	100 dol	---	---	---	---	---	---
8% Tow. kred. ziemskie dolarowe	100 dol	%	---	---	---	---	---
III. Oblig.							
(bez kuponu bież.)							
4 1/2% Kom. O.P. Bk. kraj.	100 zł	%	---	---	---	---	---
4% Kom. O. P. B. kraj.	100 zł	---	---	---	---	---	---
4% K. lok. P. Bk. kr.	100 zł	---	---	---	---	---	---
IV. Akcje.							
		1924	1925				
a) Bankowe:							
Akcji. Hipoteczny	280	150.00	---	---	---	---	---
Handlowy w Poznaniu	1000	---	---	---	---	---	---
Bank komercyjny	280	2800	---	---	---	---	---
Małopolski	280	5 gr.	---	---	---	---	---
Powszechny kredyt.	280	28000	---	---	---	---	---
Przemysłowy	280	9000	---	---	---	---	---
Rolniczy S. A.	1000	---	---	---	---	---	---
Ziemski kredytowy	280	15000	---	---	---	---	---
Zemelny	280	---	---	---	---	---	---
Z. S. Z. w Poznaniu	100	60 gr.	---	---	---	---	---
b) Handlowe:							
"Tehate" Tow. akc.	1000	18000	---	---	---	---	---

Kategorie:	Wart. nom.	Dywidenda		Płaca		Żadają		Transakcje
		1924	1925	zł	gr	zł	gr	
c) Przenyslowe:								
Agrohemia t. szt. naw.	500	5000	---	---	---	---	---	---
Browary lwowskie	100 zł	1 zł	---	---	---	---	---	---
Chodorów Tow. Akc.	100 zł	8 zł.	10.40	---	---	---	---	---
"Chybie" fabr. cukru	1000	50 gr	---	---	---	---	---	---
Čmielów fabr. porcel.	1000	2000	---	---	---	---	---	---
Fabryka Lokomotyw	---	---	---	---	---	---	---	---
Gafota fabr. obuwia	140	4 gr.	---	---	---	---	---	---
Galicja Rafin. naty.	140	---	---	---	---	---	---	---
"Gazolina" prz. wiert.	20 zł	40 gr	4 zł.	---	---	---	---	---
"Gazy Wschodnie"	1000	---	---	---	---	---	---	---
Gorka fabr. cementu	140	---	---	---	---	---	---	---
Karpalit zakłady litog.	140	---	ex	---	---	---	---	---
Krakus i wód. Kraków	280	20 gr.	---	---	---	---	---	---
Niemojowski f. pap.	1000	5 gr.	2 gr.	---	---	---	---	---
"Nitrat" Zakł. chem.	---	---	---	---	---	---	---	---
Ótkos Zakł. prz.-diz.	100 zł	---	---	---	---	---	---	---
Orthwein, Karwinski	500	---	---	---	---	---	---	---
Parowozy S. A. b. m.	500	4 gr	---	---	---	---	---	---
Pezet Pow. Zakł. bud.	25 zł	2 1/2 gr	---	---	---	---	---	---
Pocisk zakł. amun.	350	15 gr.	---	---	---	---	---	---
Pol. Natta prz. wiert.	500	20000	---	---	---	---	---	---
Pol. Tow. Ludowlane	500	---	---	---	---	---	---	---
Potęga Tow. nuty z.	1000	---	---	---	---	---	---	---
Rakzawa. fab. sukna	140	---	---	---	---	---	---	---
Siersza gór. zakłady	140	3000	---	---	---	---	---	---
Spółka Akc. Wydawn.	10 zł	---	---	---	---	---	---	---
Strem* Z. chem.	---	---	---	---	---	---	---	---
Tepege gor. za ludy	700	20 gr.	---	---	---	---	---	---
Tesp. tow. ekstrak. soli	25 zł	---	2 zł.50	---	---	---	---	---
Trzebinia fabr. masz.	140	---	---	---	---	---	---	---
Ursus fab. motorów	500	---	---	---	---	---	---	---
Wild i Ska	500	---	---	---	---	---	---	---
Zieleniewski f. masz.	1000	2 zł.	---	---	---	---	---	---

Kategorie:	Kursy bankowe		Czeki, przekazy i wpłaty	
	płaca	żądają	płaca	żądają
Dolary amerykańskie	---	---	---	---
Dolary kanadyjskie	---	---	---	---
Dynary	---	---	---	---
Funt sterlingi	---	---	---	---
Franki belgijskie	---	---	---	---
Franki francuskie	---	---	---	---
Florety holenderskie	---	---	---	---
Franki szwajcarskie	---	---	---	---
Korony austriackie	---	---	---	---
Korony czesko-słowackie	---	---	---	---
Korony duńskie	---	---	---	---
Korony norweskie	---	---	---	---
Korony szwedzkie	---	---	---	---
Korony węgierskie	---	---	---	---
Liry rumuńskie	---	---	---	---
Liry włoskie	---	---	---	---

C. Kursa Zbożowe Giełdy zbożowej i towarowej we Lwowie.

Dzisiaj giełda nie czynna.

Ceny rozumieją się w złotych za 100 kg. bez podatku spożywczego, miejsce stacja załadunku.	Ceny		Uwaga	Ceny rozumieją się w złotych za 100 kg. bez podatku spożywczego, miejsce stacja załadunku.	Ceny		Uwaga
	zł	gr			zł	gr	
Pszenica kraj. dworska ex 1926 750 gr. *)				Łubin miesięczny			
Pszenica kraj. zbiorowa ex 1926 720 gr. *)				Rzepak ozimy			
Zyto małopolskie ex 1926 675 gr.				Mąka pszen. 35% 100% typy młyny			
Jęczmień ma opolski browarniany 670 gr. *)				Mąka pszen. kuchen. 1 lwowskie loco			
Jęczmień małop. lsk przemysłowy 620 gr. *)				Mąka pszen. ciemna 4 Lwów brutto			
Jęczmień małopolski pastewny 600 gr. *)				Mąka żytnia 50% 1 zanetto łącznie			
Owies małopolski ex 1926 420 gr.				Mąka żytnia 60% 1 z workami			
Kukurudza rumuńska				Gryzik kukurudziany			
Ziemniaki przemysłowe §)				Mąka kukurudziana			
Fasola biała				Otręb żytni netto bez worka			
Fasola kolorowa				Kasza hryczana			
Fasola krasa				Kasza jaglana			
Groch 1/2 Victoria				Kasza jęczmienna			
Groch polny				Pęczak			
Bobik				Makuchy lniane			
Mieszanka pastewna w ziarnie				Makuchy konopne			
Wyka				Koniczyna czerwona krajowa natur.			
Słono słodkie krajowe prasowane				Mak niebieski			
Słoma prasowana				Worki jutowe wyr. Stradom. warta			
Hreczka				Częstochowianka 75 kg. za sztukę			
Len				Worki używane, dobre, za sztukę			

GAZETA LWOWSKA z dnia 13 lutego 1927 r.